DEVRİMCİ İŞÇİ

Özel Sayı 1

AFGANİSTAN'DA NELER OLUYOR ?

SOVYETLER BİRLİĞİ AFGANİSTAN'DA KAPİTALİST OLMAYAN YOLDAN SOSYALİZME GEÇİLDİĞİNİ VE KENDİSİNİN BU ÜLKEYE YARDIM ETTİĞİNİ İLERİ SÜRÜYOR. AMA BU POLİTİKA YALNIZCA AFGANİSTAN'IN KENDİ DEVRİMİNİ GERÇEKLEŞTİREBİLMESİ İÇİN BU ÜLKEDEKİ DEVRİMCİ HAREKETLERİN GÜÇLENMESİNİ ENGELLEMEKLE KALMADI, EMPERYALİSTLERİN ELİNE BÜYÜK BİR PROPAGANDA ARACI VERDİ.

ASLINDA S.S.C.B'NİN AFGANİSTAN'A ASKERİ MÜDAHELESİNİN ALTINDA YATAN NEDEN "ENTERNASYONALİZM" DEĞİL, A.B.D., ÇİN VE KENDİ ARASINDAKİ NÜFUZ ALANLARI MÜCADELESİNDE YENİ BİR MEVZİ KAZANMA İSTEĞİDİR.

Sovyetler Birliği'nin Afganistan'a askeri müdahelesi dünya'daki politik güçleri büyük ölçüde etkiledi ve harekete geçirdi. Çin eğilimli hareketler Afganistan'daki gerici muhalefete arka çıkarak emperyalist güçlerle ortak bir blok oluşturuyorlar. Nedir Afganistan'da olanlar ? Gerçekten kitlelerin hareketi ve talepleri sonucu ortaya çıkmış bir devrim mi ? Yoksa "ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı" hiç sayılarak Afgan halkın'a henüz benimsemekten çok uzak olduğu Sosyalizm, zorla ihraç edilmeye mi çalışılıyor ? O zaman marksist devlet ve devrim teorileri anlam ve geçerliliğini yitirmişmidir? Bu konulara kısaca cevap vermeye çalışacağız.

Afganistan son derece geri aşiret ve feodal ilişkilerin ağır bastığı bir tarım ülkesidir. Çeşitli uluslardan halkların yaşadığı ülke nüfusunun %90'ı kabile üyeleri ve toprak serflerinden oluşmaktadır. Aynı zamanda dini lider durumunda olan feodal beylerin, çoğunluğun (%95) okuma,yazma dahi bilmeyen köylüler üzerinde çok büyük etkinlikleri vardır.Ülkede bir diğer toplumsal güç olarak sayılabilecek kesim ise bürokrat ve askerlerden oluşan aydın kesimdir. Bugün yönetimide elinde bulunduran bu kesimin örgütü Afganistan Demokratik Halk Partisidir. Özellikle darbeye kadar ve sonraki gelişmeleri anlıyabilmek için bu parti hakkında bazı açıklamalar yapmak gerekmektedir.

Parti 1 Ocak 1965 te kuruldu. Parti kadroları çoğunlukla S.S.C.B'de eğitim görmüş ordu mensuplarından oluşuyordu. Sovyet KP'si çizgisini kabul eden Parti'de 1966 da ayrılık başgösterdi. Halk ve Parşam (Sancak) diye iki fraksiyon oluştu. Halk fraksiyonu önderleri Taraki ve Amin Parşam gurubunun ise Babrak Karmal idi. Halk gurubu, çok keskin, doktriner ve katı bir tutuma sahipti. Derhal yukardan aşşağıya bir devrim yapılmasını istiyordu. Sancak gurubu ise daha ılımlı bir politika güdüyor, UDC (Ulusal Demokratik Cephe) nin kurulmasını öneriyor ve Davut Han'ı sonuna kadar destekliyordu.

Politik gelişmeler sonucu 1978 de iki fraksiyon birleşmiş ve darbeyi ortaklaşa gerçekleştirmişlerdir. Darbenin önderi Taraki idi ve Parşam lideri Babrak Karmal ise Başbakanlığa getirilmişti. Yaz aylarında yeniden gurupların arası açıldı ve Parşam mensupları yönetimden uzaklaştırıldılar. Daha sonra Halk hizibi arasında Taraki - Amin çatışması başgösterdi. Amin özellikle "müslüman gerillalara" karşı

çok daha sert önlemler almayı savunuyordu ve bir iç darbe ile yönetimi ele aldı.Parşam mensupları da dahil geniş tutuklamalar yaptı. Fakat önemli bir toplumsal temeli olmayan ve kitlelere dayanmayan bu darbeci kadro hızla etkinliğini kaybetti, gücünü yitirdi.Egemenliklerinin tehlikeye girmesinin en önemli nedenlerinden birisi yukardan aşşağıya "zorla" uygulamaya çalıştıkları reformlar konusunda son derece aceleci davranmış olmalarıdır. Toprak ağaları ve gerici dini liderlerin sert tepkileriyle karşılaşan bu radikal önlemler uygulamaya konamamış daha sert çatışmaları getirmiştir. Baştan beri gelişmeler üzerinde kısmi bir kontrolü olan Sovyetler zor duruma düşmüş ve Amin rejiminin yıkılma tehlikesinin başgöstermesi üzerine yeni bir iç darbe düzenleyerek bunu askeri müdahele ile desteklemiştir. Olayların gelişimi kısaca böyledir.

Görüldüğü gibi Afganistan'da bir devrim olmamıştır. Ülkedeki toplumsal şekillenmede "ilerici" olarak nitelenebilecek bir darbe söz konusudur. Ve darbeci güçler herhangi bir kitle temeline, kitle hareketine dayanmadıkları için, yukardan aşşağıya, zorla bazı önlemler almaya çalışmışlardır. İşçi sınıfının olmadığı bir ülkede A.D. Halk Partisi kendisini işçi sınıfının örgütü olarak ilan etmiş ve böylesi bir programı hayata geçirmeye çalışmıştır.

"Çoban unsurlar proleterleşinceye kadar devrimciler, devlet, ekonomi ve kültür faaliyetlerini geliştirme yolunda bir hayli çalışmak zorunda kalacaklardır. Bu çalışmalar belki en sonunda Devrimci Halk Partisinin bir komünist Partisine 'dönüşmesine' yardımcı olabilir. Sadece bir tabela değişikliği zararlı ve tehlikelidir. (Lenin)"

Hem herhangi bir halk hareketi yaratmadan; sadece devlet içindeki bazı darbe hesaplarıyla işbaşına gelen parti, kitlelerin durumunu ve gerici ideolojinin etkinliğini de göz önüne almadan kendisini "işçi sınıfının partisi" ilan ederek bu "zararlı" ve " tehlikeli" gelişmelere yol açmıştır.

Şimdi özellikle Sovyetler Birliği üzerine bazı şeyler söylenebilir.

S.S.C.B bugün uluslararası planda merkezi bir politika gütmektedir. Dünya'daki herşeyi Amerika ile her alanda yarış, nükleer savaşın engellenmesi ve detanta indirgeyen bu politik bakış "Enternasyonalizm"i kendi ülke çıkarlarına indirgemiş ve onunla özdeşleştirmiştir. "Revizyonist" olarak nitelenecek bu temel politika Azgelişmiş ülkelerdeki bağımsızlık hareketlerine de yansımıştır.Lenin'in "Kapitalist olmayan gelişme yolu" tezi revize edilerek bu ülkelerde halk hareketleri yaratmak ve geliştirmek yerine askeri darbelerden, küçük burjuva nitelikli cuntalardan medet umulmuş ve bu akımlar sonuna kadar desteklenmiştir. (Mısır, Suriye, Irak, Somali, Ethopya ve en sonunda Afganistan)

Burada Afgan olayını da aydınlatması açısından Lenin'in tezlerini kısaca özetleyelim.

Kapitalizmin hiç gelişmediği, aşiret ve feodal ilişkilerin egemen olduğu, ilkel toplumlarda a- Devrimci bir önderlik mevcutsa b- Bu ülke köylüleri Sovyetler biçiminde örgütlenmiş ise c- Sosyalist ülkelerin yardımı ve desteği mevcutsa Sosyalizme geçiş mümkündür. Bugün Sovyetler bu tezleri revize etmiş ve sadece kendi yardımlarını yeterli görmüşlerdir. O ülkede bir halk hareketi olup olmadığına bakmaksızın, toplumsal devrim için objektif ve subjektif koşulların olgun olup olmadığı incelenmeksizin, yığınların sovyetler biçiminde örgütlenmişliğine ve en önemlisi önderliğin karakterine bakılmaksızın, Askeri darbelerin, küçük-burjuva akımların sosyalizmi getirebileceğini savunmaktadırlar. Bu konuda Lenin'i yeniden dinleyelim.

"Bütün...güçlüklere rağmen bu ülkelerin yığınlarında siyasi bilince ve bağımsız siyasi eyleme bir özlem uyandırmak, proletaryanın mevcut olmadığı koşullarda bile mümkündür".

"Besbellidir ki, sadece emtia kapitalizmi tarafından değil, feodaller ve feodal temeller üzerine kurulu devlet tarafından da sömürülen ve ezilen yığınlar, Sovyet örgütlenmesi silahını kendi durumlarında bile kullanabilirler"(Lenin).

"Sorun şöyle konulmaktaydı: Ekonomik gelişmenin kapitalist aşamasının, halen kurtuluş yolunda ilerleyen ve aralarında savaştan bu yana (I.Emperyalist Savaş kastediliyor) *ileri bir hareket görülen geri kalmış halklar (uluslar) için kaçınılmaz bir aşama olduğu görüşünü doğru bir görüş sayabilir miyiz? Biz buna olumsuz cevap verdik. Eğer muzaffer devrimci proletarya, bu halklar arasında sistemli bir propaganda yürütürse, eğer Sovyet hükümetleri ellerindeki bütün olanaklarla bu halklara yardımda bulunursa, kapitalist gelişme aşamasının geri kalmış halklar için kaçınılmaz olduğuna inanmak hata olur. Bütün sömürgelerde ve bütün geri kalmış ülkelerde biz sadece bağımsız militan kadroları ("savaşçı birlikleri") parti örgütleri kurmakla yetinmemeliyiz, bu ülkelerdeki kapitalizm-öncesi koşullarına uygulamaya önem vererek şimdiden köylü Sovyetlerinin örgütlenmesi için propaganda yapmakla yetinmemeliyiz, ama III.Enternasyonal, ileri ülkelerin proletaryasının yardımıyla geri kalmış ülkelerin sovyet rejimine ("sistemine") ulaşabilecekleri ve kapitalist aşamadan geçmeden bazı gelişme aşamalarından geçerek sovyet düzenine ("komünizme")ulaşabilecekleri ilkesinin, teorik planda doğruluğunu tanıtlamalıdır da."*

"...kapitalist ol-mayan *ülkelerde(...)şuraların kurulması mümkündür; ama bunlar işçi şuraları değil köylü şuraları ya da emekçi şuraları (sovyetleri) olacaktır"*

Bu kadar alıntı sorunu açmaya ve Sovyetlerin bu tezleri nasıl reddettiğini göstermeye yeterlidir.

Mısır'da; Somali'de Sovyetleri iflasa götüren Politika işte budur.

Yanlız burada bir şey söylemeden geçemeyeceğiz. Bugün Emperyalist güçlerle ortak bir koro oluşturan, MHP ve MSP'lilerle birlikte "Afgan işgalini" protesto için sokaklara dökülen "Sosyal-Emperyalizm" teoricilerimizin aynı Sovyetlerin Ethopya'da cunta rejimi ile birlikte ülkedeki tüm ilerici ve aydınları katletme politikasına sessiz kalma-

ları anlaşılır şey değildir. Gerici "Müslüman Gerillalar" için gösterdikleri hassasiyeti, Eritre halkının kurtuluşuna karşı, Ethopya'da marksist hareketlerin ezilmesine karşı göstermeyenlerin ne derece kör bir durumda olduklarını göstermesi açısından ilginçtir.

SONUÇ

Afganistan'da bir devrim, bir toplumsal hareket sözkonusu değildir. Yığınları örgütlemek, devrimci bir halk hareketi yaratmak yerine askeri darbelerden yarar uman Sovyetler temelde yanlış bir politika gütmektedir. Böylece Afgan halkının kendi kaderini tayin hakkı açıkça çiğnenmiş ve onun henüz objektif ve subjektif şartların olgun olmaması nedeniyle kabul edemeyeceği şeyler, ona zorla kabul ettirilmeye çalışılmaktadır. Afgan halkına rağmen ihraç edilmeye çalışılan "Sosyalizm"; devrimin yığınların eseri olacağı temel öğretisinin toptan inkarıdır.

Çünkü bugün ne Sovyetler ne de Çin açısından önemli olan Afgan halkının ne düşündüğü ve çıkarlarının ne olduğudur. "Sosyalist" merkezler esas olarak kendi ulusal çıkarları doğrultusunda , geri bıraktırılmış ülke halklarına rağmen politika gütmektedirler.
Ne Emperyalist güçlerin bölgedeki oyunları; ne de bugünkü muhalefetin feodal gerici karakteri böyle bir müdaheleyi haklı gösteremez. Bu tür gerekçeler Sosyalizmin temel öğretilerini çiğnemek için kullanılamaz. Ama öte yandan sırf Sovyetlere karşı olmak için şeytanla bir olsa işbirliği yapmaya hazır Çin eğilimliler ise Emperyalizmin basit bir oyuncağı durumuna düşmüşlerdir.

Tüm bunlar neyi gösteriyor ?
Artık bugün varolan merkezlerin "sosyalizmi" temsil etmediklerini ve uluslararası planda doğru bir marksist hareketin bu merkezlerin dışında gelişmesinin zorunluluğu...

Böylesi bir hareketin nüvesi, Türkiye de dahil olmak üzere, Şili, Nikaragua, Afrika halklarının ve ileri ülkeler işçilerinin mücadelesinde mevcuttur. Zafer elbette bu hareketin olacaktır.

● ● ●

DEVRİMCİ İŞÇİ
V.i.S.d.P: HTİİB Yönetim Kurulu
Yazışma Adresi: HTİİB, KAJEN 22, 2000 HAMBURG 11

Bağışlar İçin Konto Numarası:
Hamburger Sparkasse - L.Ulusal
Bankleitzahl: 200 505 50
Kontonummer: 1152/760 169